

ПЕРЕКЛАД СПЕЦІАЛЬНИХ ТЕКСТІВ: ЮРИДИЧНИХ, НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ, СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ, ДИПЛОМАТИЧНИХ (АНГЛІЙСЬКОЮ І НІМЕЦЬКОЮ МОВАМИ)

*Укладач – старший викладач кафедри іноземних мов та українознавства
А. А. Лифар*

ВСТУП

Програма вивчення нормативної дисципліни «Переклад спеціальних текстів: юридичних, науково-технічних, суспільно-політичних, дипломатичних (англійською і німецькою мовами)» складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності 035 «Філологія».

Предметом вивчення дисципліни є формування іншомовної перекладацької компетенції у юридичній, науково-технічній, суспільно-політичній, дипломатичній та інших сферах.

Міждисциплінарні зв'язки: переклад технічних текстів, теорія та практика перекладу, переклад текстів аграрного спрямування, переклад текстів економічного спрямування.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Мета** викладання навчальної дисципліни «Переклад спеціальних текстів: юридичних, науково-технічних, суспільно-політичних, дипломатичних (англійською і німецькою мовами)»: закласти здобувачам вищої освіти теоретичні основи перекладу юридичних, науково-технічних, суспільно-політичних, дипломатичних текстів та сформувати навички виконання їх адекватного перекладу.

1.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни є :

практичне: ознайомити здобувачів вищої освіти з жанрово-стилістичними особливостями юридичних, науково-технічних, суспільно-політичних, дипломатичних текстів, встановити їх мовні маркери;

освітнє: встановити лексичну, морфологічну, синтаксичну своєрідність спеціальної літератури;

- навчити подоланню перекладацьких труднощів, пов'язаних з лінгвальними факторами;
- проаналізувати труднощі передачі прагматичної специфіки оригіналу при перекладі;
- виробити у здобувачів вищої освіти вміння виявляти структурні і тематичні матричні складові тексту спеціальної тематики, що підлягають відтворенню при перекладі;
- коментувати доречність перекладацьких трансформацій.

пізнавальне: залучати здобувачів вищої освіти до таких академічних видів діяльності, які активізують і розвивають увесь спектр їхніх пізнавальних здібностей;

розвиваюче: допомагати здобувачам вищої освіти у формуванні загальних компетенцій з метою розвитку їх особистої мотивації (цінностей, ідеалів); зміцнювати впевненість здобувачів вищої освіти як користувачів мови, а також позитивне ставлення до вивчення мови;

соціокультурне: досягати розуміння важливих і різнопланових міжнародних соціокультурних проблем, для того щоб діяти належним чином у культурному розмаїтті професійних і академічних ситуацій.

1.3. У здобувачів вищої освіти мають бути сформовані наступні компетентності:

знання:

- особливості дискурсу науково-технічного спілкування;
- основні принципи передачі в перекладі лексико-граматичних та жанрово-стилістичних особливостей юридичних, науково-технічних, суспільно-політичних, дипломатичних текстів;
- базові поняття та категорії лінгвістики тексту;
- рівні нагромадження та актуалізації інформації в тексті; прагматичні одиниці тексту як надфразової комунікативної одиниці;
- перекладацькі трансформації, що застосовуються при перекладі текстів спеціальної тематики.

вміння:

- використовувати у перекладі засвоєні прийоми, способи трансформацій; передавати в перекладі стиль оригіналу, зробити лінгвістичний та перекладацький аналіз тексту;
- застосувати доречні семантичні трансформації при перекладі для збереження змісту тексту оригіналу.

Типи мислення: словесно-логічне, теоретичне, продуктивне, репродуктивне, інтуїтивне, творче.

Професійні, світоглядні і громадянські якості: соціальна активність, працьовитість, вміння приймати самостійні рішення, виявляти ініціативу, вміння домагатися результатів, бути наполегливим.

Морально-етичні цінності: відповідальність, повага до співрозмовників, опонентів по спілкуванню, толерантність, тісно пов'язані із самоповагою

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 годин, 6 кредитів ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Англійська мова

Тема 1. Особливості перекладу науково-технічної літератури: граматичний аспект.

Переклад науково-технічної літератури. Граматичні аспекти перекладу науково-технічної літератури.

Тема 2. Специфіка перекладу юридичної літератури.

Особливості роботи над англійськими юридичними текстами у процесі перекладу. Юридична система освіти. Судова система. Кримінальне законодавство.

Тема 3. Переклад суспільно-політичних текстів.

Особливості перекладу суспільно-політичної лексики з англійської мови на українську та навпаки.

Тема 4. Переклад дипломатичної літератури.

3. Рекомендована література

Основна

Англійська мова

1. Антонюк С.М., Бурковська Л.Д. Переклад юридичної, економічної та соціально-політичної літератури. – Хмельницький: ХНУ, 2008. – 72 с.
2. Бондаренко Є.В. Документація у зовнішній економіці: листування та контракти. – Х.: Торсінг Плюс, 2006. – 224 с.
3. Карабан В. І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової і технічної літератури. Частина 1. Граматичні труднощі / Карабан В. І. – Страсбург-Фловенція-Гранада-Київ: TEMPUS, 1997– 376 с.
3. Мірам Г., Гон О., Морозов В., Гулик В., Голованчук М. Практикум з усного перекладу: мультимедійний формат. Посібник з англійської мови для ВНЗ. – К.: Факт, 2005. – 152 с.
4. Нестеренко Н., Лисенко К. Курс усного та письмового перекладу. Посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова книга, – 248с.
6. Ольховська А. С. Посібник для навчання майбутніх філологів передачі імплікатур тексту оригіналу в усному перекладі з аркуша з української мови на англійську (категорія означеності / неозначеності) : [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів за спеціальністю «Переклад» (англійська мова)] / А. С. Ольховська. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. – 60 с;
7. Сергєєва О. В. Особливості перекладу економічних текстів. Тексти і завдання для розвитку навичок перекладу для студентів напряму підготовки «Філологія. Переклад»: метод. Вказівки для студ. 5-го курсу / уклад. Сергєєва О. В. [Електронний ресурс]. – Хмельницький : ХНУ, 2013. – 46 с. – Режим доступу : <https://msn.tup.km.ua>.
8. Черноватий Л. М., В. І. Карабан, І. О. Пенькова, І. П. Ярощук Переклад англійської економічної літератури. Економіка США. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. – Вінниця, НОВА КНИГА, 2007. – 416 с.